

bi edina mohamedanska država v Evropi nehala in da bi stopile mesto nje v život deloma samostalne krščanske države, deloma pa naj bi se zjedini tisti deli, ki mejijo na naše cesarstvo, s tretjo kraljevino (Hrvatsko Slavonijo in Dalmacijo) v jedno telo pod vladarstvom prejasne Habsburške dinastije. Ustavoverna vlada v Ljubljani tabora ni dovolila in ga je prepovedala. Ali to nič ne dene. Svet je dovolj jasno zvedel, da Slovenci in avstrijski Slovani sploh o koristi Avstrije drugače mislimo, kakor turkoljubni Magjari in ustavoverni Nemci. Drugo prepuščamo Boga in odločbi svilega cesarja, kateri bodo gotovo pravo zadeli!

Resolucije ali sklepi

splošnega shoda avstrijskih katoličanov na Dunaju
meseca maja 1877.

F. Cerkvena umetelnost.

I. Premišljevajé, da pri cerkveni umetelnosti ni toliko gledati na srečen uspeh pri posameznih umetnijskih izdelkih, marveč da se ima ozirati posebno na razširjeno delovanje, na zboljšanje splošnih misli gledé cerkvene umetelnosti ter na iz njih rodilvi se oblaženejši duh, in da se kaj takega le po vzajemnem sodelovanju mnogih oseb, zedinjenih po zvezah in društvih doseže; premišljevajé, da si je res ondi, kder so nastala društva za cerkveno umetelnost, pot odprlo umetniško prizadeté, naslanjajoče se na temeljiti poduk in za ustrežanje cerkvenim zahtevam srečno delajoče, in da se ima to kot sad društev za cerkveno umetelnost priznati, da so torej rečena društva delovala z dobrim uspehom; premišljevajé, da se po takošnih umetnijskih društvih priredjajo delovalna središča, iz katerih se umetnijske koristi, udeležbe in uspehi dalje na okrog širijo, in da za taka delovalna središča posebno dobro sodijo središča škofij; premišljevajé, da so shodi katoličanov, zbornjoci na Nemškem, v Belgiji in Italiji, snovanje društev za cerkveno umetelnost iz davna že živahno odobraval in splošno priporočali: izreka shod avstrijskih katoličanov svojo radost pa tudi priznanje uspešnemu delovanju cerkvenim umetnijskim društvom, nahajajočim se v škofijah: v Lincu, v Briksenu, v Tridentu, v Pragi, v Gradcu, ter pristavlja željo pa tudi upanje, da bodo prelepi zgled na skorem posnemati začele tudi druge škofije v cesarstvu, ter predlaga ob enem velečestim škofijskim predstojnikom z polnim spoštovanjem prošnjo, naj blagovolijo snovanje cerkvenih umetnijskih društev pri svojih sedežih pospeševati in kot cerkvene zavode vselej pod svojo varstvo spijemati.

II. Premišljevajé, da cerkveni glasbeni zbori v cesarstvu z malimi izjemkami ne ustrezajo ne tirjatvam umetelnosti sploh, ne zahtevam liturgije posebi (redu službe božje), ker pravila, katera je Cerkev glede liturgičnih besed in zastran duha liturgične, t. j. božjeslužbene, glasbe izdala, v

nemar puščajo ter od Cerkve zaukazano liturgično petje, t. j. št. Gregorijev koral, popolnem zanemarjajo, v figuralnem petju in muziki pa lovijo po teatralnih učinkih ter iščejo samohvalo skladateljev in razveseljevanje poslušalcev veliko bolj, kakor pa počestenje božje in spodbudo ljudi k pobožnim mislim in občutkom; premišljevajé torej, da katoliški cerkveni glasbeni zbori po škofijah cesarstva potrebujejo nujne poprave; premišljevajé, da se mora poprava, ako hočemo, da bo res cerkvena, vršiti pod vodstvom cerkvene gosposke in edino le v duhu in po pravilih liturgike; premišljevajé, da nam takošna znamenja popravljalnega delovanja kaže „društvo sv. Cecilije za dežele nemškega jezika“ osnovano, ker je na pismeno prošnjo prečestitega nemškega škofijstva pa tudi velikega dela avstrijskih škofov od sv. rimske stolice bilo z odpisom od 16. dec. 1870: „Multum ad movendos animos“ potrjeno in dalje ker rečeno društvo na popravo katoliške cerkvene glasbe deluje in njo izvršuje v duhu liturgične postavo-dajave, na podlagi št. Gregorijevega koral z posebnim ozirom na klasično ali izgledno cerkveno muziko ali skladbo v 16. in 17. stoletju, katero je vseskozi navzeto liturgičnega duha; premišljevajé, da se je imenovano društvo od l. 1870, naprej vsled osnovanja podružnih društev po škofijah in posameznih okrajih tudi v našem cesarstvu razširilo, predlaga shod avstrijskih katoličanov predsednikom dotičnih podružnih društev prošnjo, naj delajo pri pribodnjem občnem zboru „društva sv. Cecilije za vse dežele nemškega jezika“ na to, da se bodo odpravile ovire, katere razširjenje ovega društva po vseh deželah našega cesarstva zabranjujejo („Länder deutscher Zunge“); premišljevajé naposled, da zamore „društvo sv. Cecilije za vse dežele nemškega jezika“ uspešno delovati zlasti tam, kder se duhovščina in učiteljstvo z gojenjem cerkvene muzike marljivo peča, predlaga shod avstrijskih katoličanov velečestitem škofom in samostanskim prednikom preponizno prošnjo, naj pri svojih stolnih sedežih in cerkvah v obstoječe že glasbene šole, pa tudi v one, katere se še bodo osnovalé, uvedejo liturgično glasbo, ter priznava kot potrebno, da se bogoslovcem kmalu iz začetka, kakor tudi učiteljskim pripravnikom, po poduku v liturgični muziki, oziroma v orgljanju in skladoslovju, pomaga do potrebne sposobnosti: djanski sodelovati pri popravi cerkvene muzike.

Gospodarske stvari.

Dober svet o zamakanju raznega sočivja na vrtu.

M. Največkrat se zamakajo le mlade ravno posajene sajenice, da se tinf preje in gotovejše primejo in zarastejo. Za nekatere sorte sočivja bi bilo sicer zamakanje tudi v poznejšem času zelo koristno, ali premnogi drugi opravlki in pomanj-